

Türkiye’de Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Konusunda Yayınlanan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Analysis of Postgraduate Theses Published on Labor Economics and Industrial Relations in Turkey

İsmail Işıktaş^{1*}

* Sorumlu yazar
Corresponding author

¹ Dr., Bağımsız Araştırmacı, Türkiye
E-mail: ismailisiktas@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9460-4646

Başvuru/Submitted: 10.05.2024
Son Düzeltme/Last Revision: 31.05.2024
Kabul/Accepted: 06.07.2024

Atıf bilgisi / Citation

Işıktaş, İ. (2024). Türkiye’de çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri konusunda yayınlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi-IBAD Journal of Social Sciences*, (16), 167-189.
<https://doi.org/10.21733/ibad.1481412>

Turnitin Similarity Index 16%

Öz

Çalışmamızda, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, veri toplama yöntemi olarak doküman analizi seçilmiştir. Çalışma kapsamını, YÖK Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanından (YÖKTEZ) elde edilen 146 adet lisansüstü tez oluşturmaktadır. Araştırmanın sınırlılığı, YÖKTEZ’de yayınlanmasına izin verilen tezlerle sınırlı olmasıdır. Çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri (ÇEEİ) konusunda tamamlanan lisansüstü tezlerden elde edilen verilerde uygulanan, araştırma yöntemleri, veri toplama teknikleri, veri türleri, verilerin analiz yöntemleri, tezlerin üniversite ve öğretim üyelerine göre dağılımını ile anahtar kelimelerin kullanım sıklığına ilişkin araştırma sorularına yanıt aranmıştır. Veriler, doktora ve yüksek lisans tezleri bazında kodlanarak içerik analizi ile değerlendirmeler yapılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda 2021 yılında 25 üniversitenin sosyal bilimler enstitülerinde ÇEEİ ana bilim dalında 42 doktora tezi ve 104 yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 146 lisansüstü tez incelenmiştir. Verilerin analizinde IBM SPSS Statistics V22.0 programı ile elde edilen tanımlayıcı istatistik veriler kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda tezlerin 124’ünde (%84,93) nitel araştırma yönteminin kullanıldığı; araştırmada en sık kullanılan veri toplama yönteminin %32,88 oranla görüşme/mülakat yönteminin olduğu; verilerin en sık analiz edildiği yöntem olarak %45,89 kullanım oranıyla içerik analizinin olduğu; 17 adet lisansüstü tez ile en fazla İstanbul Üniversitesi tarafından tez üretildiği; en fazla tez danışmanlığının 73 adet (%50) lisansüstü tez ile “Prof. Dr.” unvanlı öğretim üyeleri tarafından yapıldığı; anahtar kelimelerin tekrar sıklığına göre veriler incelendiğinde, sosyal politikanın 16 tekrar sıklığı ile ilk sırada yer aldığı bulguları tespit edilmiştir. Eğitim, sağlık, media, turizm ve pazarlama gibi alanlarda yoğun olarak lisansüstü tezler çalışılmış olmasına rağmen ÇEEİ kapsamında sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışma, 2020 yılından bu yana yapılmış olan ilk kapsamlı analiz olup, akademik çalışmalara ve lisansüstü eğitime önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, Lisansüstü Eğitim, Araştırma Yöntemleri, Veri Toplama, Veri Analizi

ABSTRACT

In this study, a qualitative research method was chosen. Document analysis was used as the data collection method. The scope of the study includes 146 postgraduate theses obtained from the National Thesis Center Databases of the Council of Higher Education (DNTCHE). The research is limited to theses that are allowed to be published in DNTCHE. Research questions were addressed regarding the research methods applied, data collection techniques, data types, data analysis methods, distribution of theses across universities and faculty members, and the frequency of keywords used in postgraduate theses on labor economics and industrial relations (LEIR). The data were coded based on doctoral and master’s theses and analyzed through content analysis. The study examined a total of 146 theses, including 42 doctoral theses and 104 master’s theses, from social sciences institutes of 25 universities in 2021, specifically from the LEIR department. Descriptive statistical data obtained using IBM SPSS Statistics V22.0 were employed in the analysis of the data. The findings revealed that 124 theses (84.93%) used qualitative research methods; the most frequently used data collection method was interviews, with a rate of 32.88%; content analysis was the most common data analysis method, used in 45.89% of the theses; Istanbul University produced the most theses, with 17 postgraduate theses; faculty members with the title “Prof. Dr.” supervised the most theses, with 73 theses (50%); and social policy ranked first in the frequency of repeated keywords, with 16 occurrences. Although postgraduate theses have been extensively studied in areas such as education, health, media, tourism, and marketing, the number of studies on LEIR is limited. This study is the first comprehensive analysis since 2020 and is expected to make significant contributions to academic research and postgraduate education.

Keywords: Labor Economics and Industrial Relations, Graduate Education, Research Methods, Data Collection, Data Analysis

GİRİŞ

Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkarak, tüm dünyaya yayılan virus, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de birçok sektörü olumsuz yönde etkilenmiştir. Yayılan bu hastalık, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından daha sonra Covid-19 (koronavirüs) olarak adlandırılmıştır. Covid-19 pandemi süreci boyunca tüm yaşam alanlarını, iş hayatını, eğitim-öğretime yönelik gerek ders işleme şekillerini gerekse sınavların uygulanma biçimlerini değiştirmiş, her alanda yeniden yapılanma ve düzenlemelere gidilmesi için hükümetler tarafından yeni politikalar geliştirilmiştir. Uygulanan politikalar ve kısıtlamalar nedeniyle tüm alanlarda olduğu gibi ÇEEİ alanında yer alan tüm faaliyetleri de doğrudan etkilemiştir. Sürecin etkilerine alan yazında gerçekleştirilen akademik çalışmalarda ekonomik ve sosyal hayatın kısıtlanması, çalışma hayatında çalışanlar ile işveren arasında yeni iş ilişkilerinin düzenlenmesi ve geliştirilmesi, çalışan davranışları ile tüketici davranışlarına olan etkisi, pandemi sürecinde iş yaşam dengesi veya iş yaşam dengesizliğine etkileri, uzaktan veya evden çalışma sistemlerinin tüm sektörlerde yayılması ve dijitalleşme gibi konu başlıklarında yer verildiği görülmektedir (Kara, 2020; Akca, & Tepe Küçüköğlu, 2020; Güngör, 2020; Balcı, & Çetin, 2020; Murat, & Aykaç, 2020; Soylu, 2020; Marangoz, & Kırılı Özen, 2021; Serikli, 2021; Yetiz, 2021; Açıköz, & Mutlu, 2022). ÇEEİ, disiplinler arası konuları kapsayan bir bilim dalıdır. Bu nedenle araştırmamızın amacı 2019-2021 Covid-19 küresel salgın dönemini kapsayan ve 2021 yılında ÇEEİ alanında tamamlanan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik olarak incelenmesi ve sonuçlarının paylaşılarak literature kazandırılması olarak belirlenmiştir.

Literatür taraması sonucunda, eğitim, sağlık, media, turizm, pazarlama gibi alanlarda yoğun olarak hazırlanmış lisansüstü tez inceleme çalışmaları bulunmaktadır. ÇEEİ alanında ise sınırlandırılmış konu kapsamında veya sadece bir tez türü (doktora yada yüksek lisans tezi) seçilerek konu/alan içeriklerinin kısıtlandığı sınırlı sayıda çalışmalara yer verildiği görülmektedir (Makal, 2008; Yorgun, 2009; Bingöl, 2020; Özgüler, 2020; Kocabaş, & Canbey Özgüler, 2021). Alandaki en son çalışmanın 2020 yılında yayımlanması, sonraki dönemlerde alan yazında herhangi bir çalışma yapılmamış olması, bu çalışmanın alandaki 2019 verilerinden sonra yapılan ilk çalışma olması ve sonuçları itibarıyla akademik çalışmalar ile lisansüstü eğitime sağlayacağı katkıları nedeniyle çalışmamızın önemini ve eşsiz değerini oluşturacağı değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında dokuz adet araştırma sorusu belirlenmiştir. Bu sorulara aşağıdaki başlıklar altında yer verilmiştir.

- 2021 yılında Türkiye’deki sosyal bilimler enstitülerinde ÇEEİ ana bilim dalı bünyesinde tamamlanan ve yazarı tarafından paylaşımına izin verilen, YÖKTEZ veri tabnında kayıtlı kaç adet lisansüstü tez çalışması bulunmaktadır?
- Lisansüstü tezler hangi araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir?
- Kullanılan araştırma yöntemleri için ihtiyaç duyulan veriler hangi veri toplama araçları kullanılarak elde edilmiştir?
- Elde edilen veriler hangi analiz teknikleri ile incelenmiştir?
- Lisansüstü tezlerde kullanılan veri türlerinin dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?
- ÇEEİ konusunda hangi üniversiteler tarafından lisansüstü çalışma yapılmıştır?

- Üniversiteler tarafından lisansüstü tez çalışmaları hangi araştırma yöntemlerini kullanarak gerçekleştirilmiştir?
- Doktora ve yüksek lisans tezlerinin, danışmanların akademik unvanlarına göre üniversiteler bazında dağılım miktarı nedir?
- Lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan anahtar kelimelerin tekrar sıklığı nedir?

Araştırmada, YÖKTEZ’den elde edilen 146 adet lisansüstü tez verilerine yer verilmiştir. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistiki veriler kullanılarak içerik analizi ile değerlendirmelerde bulunulmuştur.

YÖNTEM

Çalışmamızın bu bölümünde araştırma yöntemi ve kullanılan veri toplama aracına, evren ve örnekleme, araştırmanın sınırlılıkları ile verilerin analizine ve verilerin yorumlanmasına yer verilmiştir. Araştırmamızda açık erişimli veriler kullandığı için etik kurul izni gerekmemektedir.

Araştırma yöntemi ve veri toplama aracı

Çalışmamızda nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak doküman analizi uygulanmıştır. Araştırmada nitel yöntemin kullanılmasının nedenleri arasında verilerden anlam üretilebilmesine imkan sağlaması, verilerin sınıflandırılmasındaki kolaylığı ve verilerin daha kolay anlaşılabilirliği ve sonuçların yorumlanmasında kolaylık sağlaması olmuştur.

Nitel veri analizinde temel olarak incelenen sosyal gerçekliğin derinliklerinde yer alan açık/örtük bilgiyi gün yüzüne çıkartmak amaçlanmaktadır (Ertugay, 2019). Nitel bir çalışmanın özel tasarımının araştırmanın amacına, hangi bilginin daha faydalı olacağına, hangi bilginin en fazla güvenilirliğe sahip olacağına bağlı olduğu vurgulanmakta, nitel çalışmalarda doküman analizinin araştırmacı ve akademisyenler için en değerli bilgi kaynaklarından biri olduğu belirtilmektedir (Hoepfl, 1997). Bu nedenle, çalışmamızda kullanılan nitel araştırma yönteminde kullanılan veriler doküman analizi tekniği ile elde edilmiştir. Ayrıca, çalışmada nitel yöntemin seçilmesinde etkenlerden biri de kullanılan veri türünün yaklaşık %70’inin tanımlayıcı istatistiki verileri içermesi olmuştur.

Doküman analizi, bir araştırma problemi hakkında belli bir zaman aralığında üretilen verilerden oluşan dokümanların incelenmesi sonucunda analizini, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Karadağ, 2014, s. 5). Doküman incelenmesi sonucunda, araştırma yapılan konu kapsamında daha detaylı bilgilerin elde edilebilmesi mümkündür (Travers, 2001). Doküman analizi, yazılı üretilen veri kaynakları ile sınırlı olmayıp harita, grafik, şema ve fotoğraf gibi çok daha farklı kaynakları içermektedir (Merriam, 2009). Özellikle, web sitelerinin her birinin başlı başına potansiyel veri kaynağı olduğuna vurgu yapılmakta, ayrıca hem niteliksel hem de niceliksel verilerin içerik analizlerinin yapılabilmesi için potansiyel bir materyal olarak kabul edilebileceği belirtilmektedir (Bryman, 2012). Hoepfl (1997) tarafından nitel çalışmalarda kullanılacak doküman analizi için ihtiyaç duyulan verilerin Travers (2001)’in araştırma konusu bilgilerinin daha detaylı olarak elde edilebilmesine yönelik tespitleri dikkate alındığında Merriam (2009) ve Bryman (2012) tarafından yazılı kaynaklar dışında ayrıca araştırmacının çalışmasında çevrim içi veri tabanları ve web sayfalarından (YÖKTEZ, TR Dizin, Dergipark vb.) elde edilecek verilerin

kullanılabileceği görüşleri dikkate alınarak bu çalışmamızda elektronik veri tabanından elde edilen verilerin incelenmesine ilişkin doküman analizi tekniği benimsenmiştir.

Akademik çalışmalarda, araştırmacılar genellikle internet sitelerinden elde edilen verilerin kullanılmasına şüpheyle yaklaşmaktadır. Bu nedenle akademisyen ve araştırmacılar tarafından daha çok alanda gerçekleştirilen diğer çalışmalar ile ortaya konulan kitap, makale, bildiri gibi veri kaynaklarını beklenmelerinin doğal sonucu verilerin güncelliğini yitirmesine veya verilerin gecikmeli olarak literatürde yer almasına neden olmaktadır. Merriam (2009) ve Bryman’ın (2012) çalışmalarında belirttiği yazılı kaynaklar dışında, özellikle web siteleri/sayfalarından gerekli güvenlik prosedürlerine uyulması şartıyla elde edilen verilerin kullanılması halinde güncel verilere daha çok yer verilebileceği ve literatüre daha fazla katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Evren ve örnekleme

Araştırmanın evreni ve örnekleme, 2021 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü ÇEEİ ana bilim dalında tamamlanan ve paylaşılmasına izin verilen 146 (42 doktora ve 104 yüksek lisans) lisansüstü tez çalışması olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın örnekleme, YÖKTEZ’de yer alan arama motorunun “Detaylı Arama” bölümünde aşağıda belirtilen başlıklardan;

- Enstitü: “Sosyal Bilimler Enstitüsü”,
- Ana bilim dalı: “Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri”,
- Konu: “Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri”,
- Tez türü: “Doktora” ve “Yüksek Lisans”
- Yıl: “2021-2021”,
- İzin durumu: “İzinli”,
- Durumu: “Onaylandı”,
- Grubu: “Sosyal” verileri ile sınırlandırılarak yapılan filtreleme sonucu 146 adet tez çalışması tespit edilmiştir.

Türkiye genelinde ÇEEİ alanında eğitim veren 37 üniversiteden, 2021 yılında lisansüstü eğitim veren 25 devlet üniversitesinde tamamlanan 146 lisansüstü tez çalışması evren ve örneklem olarak belirlenmiştir. Tez çalışmalarının %100’ü temsil edilmiştir.

Araştırmanın sınırlılıkları

16.03.2024 tarihinde YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ve kullanım izni verilen tezler çalışmamızın kapsamını oluşturmuştur. Verilerin sorgulandığı tarihten sonra YÖKTEZ’e yüklenen lisansüstü tez çalışmaları araştırmamıza dahil edilmemiştir.

Verilerin analizi ve yorumlanması

YÖKTEZ’den elde edilen veriler Microsoft Excel veri tabanına aktarılmış ve tez no, yazar, yıl, tez adı, tez türü ve konusu gibi başlıklar altında listelenmiştir. Anahtar kelimeler, araştırma yöntemi, veri toplama teknikleri, veri türü, analiz teknikleri, üniversite adı, danışmanların unvanları ve anketlerde kullanılan ölçek bilgileri de dahil edilmiştir. Microsoft Office Excell veri tabanındaki verilerin tamamı analizlerin gerçekleştirilebilmesi amacıyla IBM SPSS Statistics

V22.0 programına aktarılmıştır. Daha sonra veriler yüksek lisans ve doktora tezleri olarak iki gruba ayrılmıştır.

Her iki grup bazında çalışmamızın giriş bölümünde yer verilen araştırma sorularının cevaplarına yönelik bulgulara ulaşılmıştır. İçerik analizinde incelenen tez verileri frekans (n) ve yüzde (%) olarak tablolaştırılmış, elde edilen tamamlayıcı istatistiki veriler kapsamında yorumlanmıştır. İçerik analizi, iletilerin açık olan içeriklerinin nesnel olarak ölçülebilir ve doğrulanabilir bir açıklamasını yapabilmek amacıyla kullanıldığı görülmektedir” (Fiske, 1996: 176). İçerik analizi, yapılan çalışmalarda metin içeriği toplama ve toplanan verileri analiz etme tekniği olarak literatürde tanımlanmaktadır. Lisansüstü tezlerde kullanılan metinler olduğu gibi alınarak herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapılmadan kullanılmış, sadece aynı anlamda kullanılan ifadeler verilerin analizi aşamasında birleştirilerek kullanılmıştır.

Bu çalışmada öncelikle ÇEEİ anabilim dalında tamamlanan lisansüstü çalışmalarda hangi araştırma yöntemlerinin, hangi veri toplama tekniklerinin ve analizlerde kullanılan hangi veri türlerinin kullanıldığı betimlenmektedir. Nitel içerik çözümlemelerinde metinlerin içinde önemli olarak görülen temalardan, kategoriler oluşturularak sosyal gerçekliğin çoklu tanımlamalarıyla betimlemeler yapılmaktadır (Metin ve Ünal, 2022). İçerik analizinin aşamaları genel olarak;

- Araştırma probleminin ve araştırma sorularının belirlenmesi,
- Örneklemin seçimi,
- Verilerin toplanması ve düzenlenmesi,
- Verileri kodlama,
- Betimleme,
- Değerlendirme,
- Çıkarsama ve yorumlama olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Çalışmamız kapsamında belirlenen araştırma soruları ışığında elde edilen bulgulara lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemine, tercih edilen veri toplama araçlarına, çalışmada kullanılan veri türlerine, tamamlanan lisansüstü tezlerin Türkiye’deki üniversiteler ile danışmanların unvanlarına ve kullanılan anahtar kelimelerin tekrar sıklığına göre beş başlık altında yer verilmiştir.

Kullanılan Araştırma Yöntemine İlişkin Bulgular

Türkiye’de ÇEEİ ana bilim dalı lisansüstü öğrencileri tarafından tamamlanan ilk araştırma sorusunun cevabına yönelik 2021 yılında tamamlanan ve paylaşılmasına izin verilen 42 adet doktora, 104 adet yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 146 adet lisansüstü tez tespit edilmiştir. Ayrıca ikinci araştırma sorusu olarak belirlenen lisansüstü tezlerin hangi araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirildiğine ilişkin verilere ise Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Tamamlanan Lisansüstü Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı (2021)

Araştırma Yöntemi	Doktora		Yüksek Lisans		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Karma Yöntem	3	7,14	4	3,85	7	4,79
Nicel Araştırma	3	7,14	12	11,54	15	10,27
Nitel Araştırma	36	85,71	88	84,62	124	84,93
Genel Toplam	42	100,00	104	100,00	146	100,00

Tablo 1’de görüldüğü gibi en fazla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. 146 tez’in 124’ünde nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve oransal dağılımı %84,93 olarak gerçekleşmiştir.

Tercih edilen veri toplama araçlarına ilişkin bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu olarak belirlenen “kullanılan araştırma yöntemleri için ihtiyaç duyulan veriler hangi veri toplama araçları kullanılarak elde edilmiştir?” sorusunun cevabına ilişkin aşağıda belirtilen bulgular tespit edilmiştir.

- Araştırma yöntemi olarak kullanılan karma yöntem, dört adet yüksek lisans ve üç adet doktora tez çalışmasında uygulanmıştır. Dört yüksek lisans tezinin birinci aşamasında nitel araştırma yöntemi kullanılmış, nitel araştırmalarda veri toplama tekniği olarak üç tezde görüşme/mülakat yöntemi; bir tezde ise literatür taraması kullanılmıştır. Yüksek lisans tezlerinin ikinci aşamada ise nicel araştırma yöntemi kullanılmış, veri toplama tekniği olarak üç tezde anket yöntemi, bir tezde ise doküman analizi yöntemi uygulanmıştır. Üç doktora tezinin tamamının birinci aşamasında nicel araştırma yöntemi kullanılmış, veri toplama tekniği olarak anket yöntemi tercih edilmiştir. Doktora tezlerinin tamamının ikinci aşamasında ise nitel araştırma yöntemi kullanılarak, veri toplama tekniği olarak görüşme/mülakat yöntemi uygulanmıştır.
- Nicel araştırma yöntemi, 12 adet yüksek lisans ve üç adet doktora çalışmasında uygulanmıştır. Yüksek lisans çalışmalarının tamamında veri toplama tekniği olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Üç doktora tez çalışmasından bir tezde anket yöntemi; iki tezde ise doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.
- Nitel araştırma yöntemi 88 adet yüksek lisans ve 36 adet doktora çalışmasında uygulanmıştır. Yüksek lisans tez çalışmalarının 18 adedinde anket; 20 adedinde doküman analizi; 30 adedinde görüşme/mülakat; 19 adedinde literatür taraması ve bir adedinde ise vaka/durum çalışması/örnek olay yöntemi kullanılmıştır. Doktora tez çalışmalarının altı adedinde anket; 12 adedinde doküman analizi; 14 adedinde görüşme/mülakat; bir adedinde literatür taraması ve üç adedinde vaka/durum çalışması/örnek olay yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca, tespit edilen 146 adet lisansüstü tezin doktora tezi ve yüksek lisans tezi başlığı altında veri toplama araçlarına ilişkin bulgulara Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Tamamlanan Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı (2021)

Veri Toplama Araçları	Doktora		Yüksek Lisans		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Anket	8	19,05	31	29,81	39	26,71
Doküman/Veri Analizi	14	33,33	21	20,19	35	23,97
Görüşme/Mülakat	16	38,10	32	30,77	48	32,88
Literatür Taraması	1	2,38	19	18,27	20	13,70
Vaka/Durum Çalışması/Örnek Olay	3	7,14	1	0,96	4	2,74
Toplam	42	100,00	104	100,00	146	100,00

Araştırmada kullanılan 39 adet anketten, 33’ünde %84,61 oranında likert tipi sorular kullanıldığı, sadece 6’sında %15,39 oranında likert tipi olmayan soruları içeren anketlerin kullanıldığı bulgularına yer verildiği tespit edilmiştir.

Araştırma yöntemlerine göre tezlerde kullanılan analiz tekniklerine ilişkin dördüncü araştırma sorusunun cevabına yönelik bulgulara Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. Araştırma Yöntemlerine Göre Tezlerde Kullanılan Analiz Tekniklerinin Dağılımı (2021)

Veri Analiz Tekniği	Karma Yöntem	Nicel Araştırma	Nitel Araştırma	Toplam
Betimsel Analiz	-	2	11	13
Betimsel Analiz ve İçerik Analizi	-	-	3	3
Çoklu Karar Verme Yöntemi	-	-	1	1
Ekonometrik Veri Analizi	-	2	-	2
Eleştirel Yaklaşım	-	-	1	1
Faktör Analizi	2	1	4	7
İçerik Analizi ve Tema Analizi	-	-	1	1
İçerik Analizi	2	2	63	67
Karşılaştırma Metodu Analizi	1	-	16	17
MAT-LAP	-	-	1	1
MAXQDA Pro Analytics	-	-	3	3
Meta Analiz	-	-	1	1
Normallik Analizi	-	1	-	1
Post-Hoc Analizi	-	-	2	2
Söylem Analizi + İçerik Analizi	-	-	1	1
SPSS	1	7	12	20
SWOT Analizi	-	-	1	1
Tema analizi	-	-	2	2
VSM 2013 Analiz Yöntemi	-	-	1	1
Yorumlayıcı Yaklaşım	1	-	-	1
Genel Toplam	7	15	124	146

İncelenen tezlerde kullanılan analiz teknikleri yazarların kendi ifadeleri olarak yer almış ve araştırmacı tarafından herhangi bir düzeltmeye yer verilmemiştir. Veriler değerlendirildiğinde en fazla kullanılan analiz tekniği, 146 tezin 67’sinde (%45,89) içerik analizi olarak tespit edilmiştir. İçerik analizi kullanılmasının nedenleri arasında araştırmacıların belirli bir konu ya da sorun hakkında bilgi elde etmelerine ve elde edilen bilgilerden anlamlı ilişkiler kurmaya ve sonuçlar çıkarmalarına imkan tanınmasıdır. Bir diğer husus ise, tez yazarları tarafından hazırlanan tezlerin %16,44’ünde uygulanan istatistiksel programların (SPSS, MAXQDA, MAT-LAP vb.) analiz tekniği olarak ifade edilmiş olmasıdır.

Araştırmada kullanılan veri türlerine ilişkin bulgular

Lisansüstü tezlerde kullanılan veri türlerinin parametrik, parametrik olmayan ve tanımlayıcı istatistiki verilerin dağılımına yer veren beşinci araştırma sorusuna ilişkin 2021 yılı verilerine Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmada Kullanılan Veri Türlerine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı (2021)

Veri Türü	Doktora	Yüksek Lisans	Toplam	%
Tanımlayıcı İstatistiki Veriler	29	73	102	69,86
Parametrik Veriler	4	5	9	6,16
Parametrik Olmayan Veriler	-	6	6	4,11
Parametrik Olmayan + Tanımlayıcı İstatistiki Veriler	2	6	8	5,48
Parametrik + Parametrik Olmayan Veriler	2	3	5	3,42
Parametrik + Tanımlayıcı İstatistiki Veriler	-	3	3	2,05
Hepsi	5	8	13	8,90
Genel Toplam	42	104	146	100,00

Tablo 4’te görüldüğü gibi en sık kullanılan veri türü olarak 146 lisansüstü tezin %69,86’sında (102 adet) tanımlayıcı istatistiki verilerin kullanıldığı bulgularına ulaşılmıştır.

Lisansüstü tezlerin Türkiye’deki üniversiteler ile danışman unvanlarına ilişkin bulgular

Altıncı araştırma sorusu olarak belirlenen “çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri konusunda hangi üniversiteler tarafından lisansüstü çalışma yapılmıştır?” sorunun cevabına ilişkin çalışmamız kapsamında yer alan 146 adet lisansüstü tezin tamamı 25 devlet üniversiteleri tarafından yürütülmüştür. Vakıf üniversiteleri tarafından 2021 yılında herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Tamamlanan tezlerin tez türüne (doktora ve yüksek lisans) göre üniversiteler bazında dağılımına ilişkin bulgulara Tablo 5’te yer verilmiştir.

Tablo 5. Tamamlanan Tezlerin Tez Türüne Göre Üniversiteler Bazında Dağılımı (2021)

Üniversitenin Adı	Doktora	Yüksek Lisans	Toplam
İstanbul Üniversitesi	12	5	17
Kırklareli Üniversitesi	1	15	16
Akdeniz Üniversitesi	-	9	9
Marmara Üniversitesi	3	6	9
Bursa Uludağ Üniversitesi	2	7	9
Ankara Üniversitesi	2	6	8
Dokuz Eylül Üniversitesi	4	3	7
Gazi Üniversitesi	5	2	7
Sakarya Üniversitesi	2	5	7
Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	-	6	6
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	6	6
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	4	6
Mersin Üniversitesi	-	5	5
Yalova Üniversitesi	4	1	5
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	-	4	4
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-	4	4
Pamukkale Üniversitesi	1	3	4
Trakya Üniversitesi	-	4	4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	-	3	3
Anadolu Üniversitesi	-	2	2
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	2	-	2
Atatürk Üniversitesi	-	2	2
Kocaeli Üniversitesi	2	-	2
Cumhuriyet Üniversitesi	-	1	1
Ordu Üniversitesi	-	1	1
Toplam	42	104	146

Tablo 5’te en fazla tez üretiminin yapıldığı üniversite İstanbul Üniversitesi olarak yer almıştır. gerçekleştirilmiştir.

Üniversiteler tarafından lisansüstü tez çalışmalarının hangi araştırma yöntemleri kullanarak gerçekleştirildiğine ilişkin yedinci araştırma sorusunun cevabına ilişkin bulgulara Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6. Araştırma Yöntemine Göre Üniversiteler Bazında Lisansüstü Tezlerin Dağılımı (2021)

Üniversite Adı	Karma Yöntem	Nicel Araştırma	Nitel Araştırma	Toplam
İstanbul Üniversitesi	-	3	14	17
Kırklareli Üniversitesi	1	2	13	16
Akdeniz Üniversitesi	1	-	8	9
Marmara Üniversitesi	-	1	8	9
Bursa Uludağ Üniversitesi	-	2	7	9
Ankara Üniversitesi	-	-	8	8
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	-	6	7
Gazi Üniversitesi	1	-	6	7
Sakarya Üniversitesi	-	1	6	7
Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	-	2	4	6
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	-	6	6
Süleyman Demirel Üniversitesi	-	2	4	6
Mersin Üniversitesi	-	-	5	5
Yalova Üniversitesi	-	-	5	5
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	1	1	2	4
Karadeniz Teknik Üniversitesi	-	-	4	4
Pamukkale Üniversitesi	-	-	4	4
Trakya Üniversitesi	-	-	4	4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	-	1	2	3
Anadolu Üniversitesi	1	-	1	2
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	1	-	1	2
Atatürk Üniversitesi	-	-	2	2
Kocaeli Üniversitesi	-	-	2	2
Cumhuriyet Üniversitesi	-	-	1	1
Ordu Üniversitesi	-	-	1	1
Toplam	7	15	124	146
Yüzde (%)	% 4,79	% 10,27	% 84,93	% 100,00

Doktora ve yüksek lisans tezlerinin, danışmanların akademik unvanlarına göre üniversiteler bazında sekiz numaralı araştırma sorusunun cevabına ilişkin bulgulara Tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerdeki Öğretim Üyeleri Unvanlarına Göre Dağılımı (2021)

Danışman Unvanı	Üniversite Adı	Doktora	YL	Toplam
Prof. Dr.	Akdeniz Üniversitesi	-	1	1
	Anadolu Üniversitesi	-	2	2
	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	2	4	6
	Ankara Üniversitesi	1	-	1
	Atatürk Üniversitesi	-	1	1
	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	-	1	1
	Cumhuriyet Üniversitesi	-	1	1
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	-	1	1
	Dokuz Eylül Üniversitesi	3	2	5
	Gazi Üniversitesi	4	-	4
	İstanbul Üniversitesi	12	3	15
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	-	2	2
	Kocaeli Üniversitesi	1	-	1
	Marmara Üniversitesi	3	6	9
	Mersin Üniversitesi	-	1	1
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	1	1
	Pamukkale Üniversitesi	1	1	2
	Sakarya Üniversitesi	1	2	3
	Süleyman Demirel Üniversitesi	2	1	3
	Trakya Üniversitesi	-	2	2
	Uludağ Üniversitesi	2	4	6
	Yalova Üniversitesi	4	1	5
Toplam		36	37	73
Doç. Dr.	Akdeniz Üniversitesi	-	7	7
	Ankara Üniversitesi	1	2	3
	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	-	4	4
	Dokuz Eylül Üniversitesi	1	-	1
	Gazi Üniversitesi	1	2	3
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	-	1	1
	Kırklareli Üniversitesi	1	9	10
	Kocaeli Üniversitesi	1	-	1
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	1	1
	Ordu Üniversitesi	-	1	1
	Pamukkale Üniversitesi	-	1	1
	Sakarya Üniversitesi	1	2	3
	Süleyman Demirel Üniversitesi	-	3	3
	Uludağ Üniversitesi	-	3	3

	Toplam	6	36	42
Dr. Öğr. Üyesi	Akdeniz Üniversitesi	-	1	1
	Ankara Üniversitesi	-	4	4
	Atatürk Üniversitesi	-	1	1
	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	-	1	1
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	-	2	2
	Dokuz Eylül Üniversitesi	-	1	1
	İstanbul Üniversitesi	-	2	2
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	-	1	1
	Kırklareli Üniversitesi	-	6	6
	Mersin Üniversitesi	-	4	4
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	4	4
	Pamukkale Üniversitesi	-	1	1
	Sakarya Üniversitesi	-	1	1
	Trakya Üniversitesi	-	2	2
	Toplam	-	31	31

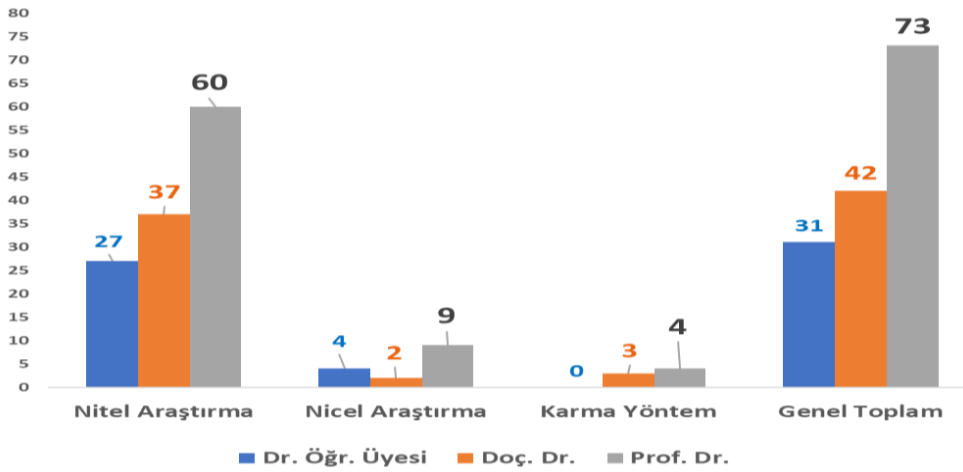
Lisansüstü tezlerde görevlendirilen danışmanların unvanlarına göre Tablo 7’deki dağılımları incelendiğinde, hem doktora tezi hem de yüksek lisans tezlerinde Prof. Dr. unvanına sahip öğretim üyelerinin toplam görevlendirmelerin %50’si oranında görevlendirildiği görülmektedir. Akademik çalışmalarda bilgi birikiminin ve tecrübenin aktarılmasının önemli olduğu bir gerçektir. Bu nedenle Prof. Dr. unvanına sahip danışmanların diğer öğretim üyelerine göre daha fazla tercih edilmiş olduğunun bir göstergesidir. Akademik unvanlara göre lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerine dağılımlarına ilişkin verilere Tablo 8’de yer verilmiştir.

Tablo 8. Öğretim Üyeleri Unvanlarına Göre Araştırma Yöntemleri Bazında Dağılımı (2021)

Danışman Unvanı	Karma Yöntem	Nicel Araştırma	Nitel Araştırma	Genel Toplam
Dr. Öğr. Üyesi	-	4	27	31
Doç. Dr.	3	2	37	42
Prof. Dr.	4	9	60	73
Genel Toplam	7	15	124	146

Öğretim üyeleri unvanlarına göre lisansüstü tezlerin araştırma yöntemleri bazında dağılımlarına ilişkin Tablo 8 incelendiğinde nitel araştırma yönteminin danışmanlar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Şekil 1’de 2021 yılı lisansüstü tezlerin %84,93’ünde nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Danışman unvanlarına göre lisansüstü tezlerin Dr. Öğr. Üyesi unvanı ile 4’ü nicel yöntem ve 27’si nitel yöntem ile gerçekleştirilirken; Doç. Dr. unvanı ile 3’ü karma yöntem, 2’si nicel yöntem ve 37’si nitel yöntem ile gerçekleştirilmiş; Prof. Dr. unvanı ile 4’ü ise karma yöntem, 9’u nicel yöntem ve 60’ı ise nitel yöntem ile kullanılarak çalışmalar tamamlanmıştır.

Şekil 1. Araştırma Yöntemlerinin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı (2021)

Şekil 1’deki veriler değerlendirildiğinde, akademik unvan arttıkça kullanılan araştırma yönteminin nitel yöntem ve karma yöntemde sayısal olarak artan oranda bir gelişim gösterdiği, nicel yöntemin ise nitel yönteme göre düşüş göstermesine rağmen karma yöntemde göre değerlendirildiğinde sayısal olarak artan oranda gelişim gösterdiği görülmektedir.

Kullanılan anahtar kelimelerin tekrar sıklığı dağılımına ilişkin bulgular

Dokuzuncu çalışma sorusu olarak belirlenen lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan anahtar kelimelerin tekrar sıklığına ilişkin veriler incelendiğinde, anahtar kelimelerin 10 farklı gruba ayrılmış ve elde edilen bulgulara Tablo 9’da yer verilmiştir.

Tablo 9. Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Anahtar Kelimelerin Tekrar Sıklığının Dağılımı (2021)

Gruplarına Göre Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Anahtar Kelimeler	Tekrar Sıklığı	Anahtar Kelime Sayısı
1.Grup: Sosyal politika	16	1
2.Grup: İstihdam	9	1
3.Grup: Türkiye	8	1
4.Grup: Göç, İş tatmini, İşsizlik.	7	3
5.Grup: Covid-19 (Koronavirüs), Çocuk işçiliği/çalışan çocuk/çalışan çocuklar.	6	2
6.Grup: Çalışma hayatı, İnsan kaynakları yönetimi.	5	2
7.Grup: Emek süreci, Endüstri 4.0, Engellilik, Genç işsizlik/işsizliği, Kadın çalışan/emeği/işgücü, Küreselleşme, Motivasyon, Toplumsal cinsiyet, Yoksulluk.	4	9
8.Grup: Çalışma koşulları, İş kazası, İşten ayrılma niyeti, İş-Yaşam dengesi, Pandemi, Sendika, Sosyal güvenlik, Sosyal koruma, Suriyeli kadın işgücü, Toplumsal cinsiyet eşitsizliği/ayrımcılığı, Yaşam tatmini/memnuniyeti, Yerel yönetim/ler.	3	12
9.Grup: Aile, Cinsiyet ayrımcılığı/nın türleri, Çalışma, Çalışma ilişkileri, Çocuk, Dezavantajlı gruplar, Dördüncü sanayi devrimi, Emek, Emek piyasası, Emeklilik, Entegrasyon, Evde bakım/hizmeti, Evden çalışma, Geçici koruma, İnşaat, İstihdam politikaları, İş, İşbaşı eğitim programları, İşçi, İtalya, Kadına yönelik şiddet, Kültür, Mekân, Meksika, Mobbing, Motivasyon araçları, Motivasyon teorileri, Olumsuz durumların ifşası, Öğretmen/ler, Örgüt, Örgütsel bağlılık, Pasif emek piyasası/istihdam politikaları, Performans değerlendirme/sistemi, Refah devleti, Sendikal algı, Sosyal belediyecilik, Sosyal harcamalar, Tüketim,	2	44

Uluslararası göç, Yaşlı istihdamı, Yaşlı işgücü/çalışanlar, Yaşlılık, Zihniyet, Zorunlu göç.

10.Grup: 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, AB üyelik süreci, Açık kapı politikası, Açıklayıcı yorum, Adalet ve Kalkınma Partisi gençlik politikaları, Adil dünya inancı, Afganistan, AHP, Akademisyenlik, Akış deneyimi, Aktif istihdam politikaları, Aktif istihdam programları, Aktif işgücü politikası, Algı, Algılanan yönetici desteği, Almanya, Altın yakalı işçiler, Amaca uygun yorum, Analık izni, Anayasaya uygun yorum, Ankara, Ara dinlenme süreleri, Araklı emek piyasası, ARDL sınır testi, Asgari ücret, Aşırı eğitimlilik, Ataerkil toplum, Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası, Ayrımcılık, Bağ-Kur, Bakım yükü, Bankacılık sektörü, Beceri uyumsuzluğu, Belediye, Betimsel analiz, Beyin göçü, Bilgi ekonomisi, Bilgi İşçisi, Bilgi toplumu, Bilgi ve iletişim teknolojileri, Bilimsel yorum, Bilişim teknolojileri, Bireysel kariyer planlaması, Birleşik krallık, Boşandığı eşle birlikte yaşama, Boşluk, Bölgesel kalkınma, Bölgesel kalkınma ve emek, Cam tavan sendromu, Ceza, Cezaevleri, Cezaevlerinin sorunları, Cinsiyet rolleri, Covid-19 korku kaygı, Çalışan yoksulluğu, Çalışanlara yönelik kurumsal sosyal sorumluluk, Çalışma değerleri, Çalışma izni, Çalışma kararı, Çalışma pratiği, Çalışma süreleri, Çalışma ve yaşam koşulları, Çalışmada akış deneyimi, Çalışmanın dönüşümü, Çalışmaya tutkunluk, Çocuk işçiliğiyle mücadele politikaları, Çocuk ticareti, Çok partili hayata geçiş, Dağlık Karabağ, Dar yorum, Davranış kodları, Delfi tekniği, DEMATEL, Demografik dönüşüm, Demografik fırsat penceresi, Demokrasi, Demokrat parti, Denetimin etkileri, Devrim, Dijital iletişim teknolojileri, Dijitalleşme, Dikey uyumsuzluk, Dil bariyeri, Direniş, Diyarbakır işgücü piyasası, Doğurganlık, Doküman analizi, Dönüşüm, Duygusal emek, Duygusal yoksunluk, Düzgün iş, Ebeveyn izni, Eğitim, Eğitimde fırsat eşitliği, Ekonomik değişme, Ekonomik entegrasyon, Elektronik belge, Elektronik belge yönetim sistemi, Emeğin konumu, Emek denetimi, Emek piyasaları, Emek piyasası kurumları, Emek rejimlerinde dönüşüm, Emeklilik hayatına uyum, Emeklilik sonrası, Emeklilik süreçleri, Endonezya, Endüstri devrimi, Engelli, Engelli bakıcıları, Engelli çalışanlar, Engelli çocuk sahibi kadın, Engelliler, Engellilik modelleri, Erkek, Erkeklik, Ertelenmiş emeklilik, Erzurum, Esnaf ve sanatkârlar, Esnek çalışma, Esneklik, Ev hanımı anneler, Ev işçileri, Evlilik, Evlilik yaşının artışının nedenleri, Evlilik yaşının artışının sonuçları, Farkındalık, Fazla çalışma, Fazla çalışma karşılığı serbest zaman, Fazla çalışmanın ücrete dâhil edilmesi, Fazla veya yersiz ödeme, Ferdi kaza sigortası, Fesih, Fındık işçileri, Fırsat teorisi, Film analizi, Film endüstrisi, Film endüstrisinde çalışma koşulları, Film üretim biçimi, Fiziki yetersizlik, Freelance çalışma, Gazeteci, Gebe ve emziren kadın, Geçerli sebep, Geçerli sebeple fesih, Geçici ilişkisi, Geçici koruma yaşlanma, Genç istihdamı, Genç işsizliği önleme politikaları, Genç nüfus, Gençlik, Genel sağlık ve sınıf öğretmenleri, Geniş yorum, Girişimcilik, Göçmen, Göçmen Türk kadını, Gölge eğitim, Gözbağı teorisi, Gri yöntem, Güçlük, Güney Avrupa refah rejimi, Güney Avrupa refah rejimi ülkeleri, Güney Avrupa ülkeleri, Güven, Güven teorisi, Güvencesizlik, Güvensizlik, Hakimin takdir yetkisi, Haklar ve sorumluluklar, Haklı sebep, Hartz reformları, Hedonik tüketim, Hekimlerin emek süreci, Hizmet sektörü, İç göç, İdeolojik denetim, İnsan kaynakları yönetiminin geleceği, İnsan ticareti, İspanya, İstanbul, İsveç, İş birliği, İş gücü piyasası, İş güvencesi, İş güvencesizliği, İş hukuku, İş hukukunda yorum, İş kazası sıklık oranı, İş mevzuatı, İş mevzuatının yorumu, İş sağlığı ve güvenliği, İş sözleşmesi, İş sözleşmesinin yorumu, İş stresi, İş yerinde yaş yönetimi, İş

yerinde yaşa dayalı ayrımcılık, İş yükü, İş yükü algısı, İş-aile yaşamı uyumu, İşçi göçü, işçi lehine yorum ilkesi, İşçi sendikaları, İşçiler, İşçinin davranışı, İşçinin yetersizliği, İşe yerleştirme skandalı, İşgücü, İŞKUR, İşsizlik kaygısı, İşveren, İşverenin sorumluluğu, İş-Yaşam çatışması, İş-Yaşam dengesizliği, İşyeri şiddeti, İşyerinde kadına yönelik şiddet, İşyerinde yaşa yönelik tutumlar, Kadın, Kadın konukevleri, Kadın yoksulluğu, Kadın yoksulluğunu önleme, Kadının çalışma hayatına katılımı, Kadınlar arasında mobbing, Kalifiye işgücü, Kalite, Kamu görevlileri sendikacılığı, Kamuoyu, Kariyer, Kariyer kararı, Kariyer kararı verme, Kariyer kararsızlığı, Kariyer memnuniyeti, Kariyer yolu, Karma yöntem araştırması, kavramcı yorum, Kaygı düzeyleri, Kayıt dışı istihdam, Kendi adına bağımsız çalışanlar, Kendi hesabına çalışma, Kent, Kent içi ulaşım, Kent yoksulluğu, Kentleşme, Kısmi çalışma, Kıyas, Konut sorunu, Kritik başarı faktörleri, Kurum, Kurumsal aidiyet, Kurumsal sosyal sorumluluk, Kuşak, Kültür teorileri, Lafzi yorum, Madencilik, Madencilik sektörü, Mağdur koruma politikaları, Malezya, Marksist sınıf, Materyalizm, Medya, Menfaatler içtihadı yorum yöntemi, Meslek edinilmiş geçici iş ilişkisi, Meslek liseleri, Mesleki bağlılık, Mesleki profesyonelleşme, Mesleki yetersizlik, Meslekler sosyolojisi, Metal işkolu, Mevsimlik tarım işçiliği, Motosikletli kurye, Mustafa Kutlu, Mülteci, Müşteri saldırganlığı, NEET, Neoliberal politikalar, Neoliberalizm, New York, Nitelik uyumsuzluğu, Niteliksiz yorum, Norm çatışması, Normalleştirme, OECD, Olgusal bilgi, Otantik liderlik, Otobüs şoförü kadınlar, Otomasyon, Otomotiv sektörü, Otonom robotlar, Ölüm sigortası, Örgütsel adalet, Örgütsel başarı, Örgütsel iklim, Örgütsel kariyer planlaması, Örgütsel sessizlik, Örgütsel sinizm, Örgütsel vatandaşlık davranışı, Örgütsel yalnızlık, Özel dersler ve kurslar, Özel istihdam büroları, Özelleştirme, Özerklik, Öznel iyilik hali, Özyeterlilik, Performans, Performans düşüklüğü, Petkim, Petrokimya sanayi, Petrol-İş sendikası, Politik, Politika, Portekiz, Pozitif psikolojik sermaye, Proaktif yaklaşım, Proje bazlı örgüt, Psikolojik sermaye, Psikolojik şiddet, Psikolojik taciz, Refah rejimi, Refakatsiz çocuklar, Rıza, Rol ötesi davranışlar, Roman, Roman kadınlar, Sağlık çalışanları, Sağlık hizmetleri, Sağlık hizmetlerine erişim, Sahte (Sigortacılık) hizmet, Sendika içi demokrasi, Sendikacılık, Sendikal bağlılık, Sendikal doyum, Sendikal örgütlenme, Sendikaya üye olma niyeti, SERVQUAL, Sezgisel yorum, Sınıf, Siber mobbing, Sigortalı, Sigortalı lehine yorum ilkesi, Sisteme uygun yorum, Sistemi meşrulaştırma, Sosyal ağlar, Sosyal arkadaşlık, Sosyal değişme, Sosyal devlet, Sosyal güvenliğe erişim, Sosyal güvenlik hukuku, Sosyal güvenlik kurumu, Sosyal güvenlik mevzuatının yorumu, Sosyal hüküm, Sosyal içermeye, Sosyal içermenin önemi, Sosyal koruma politikaları/programları, Sosyal piyasa ekonomisi, Sosyal politika güvenlik, Sosyal refah, Sosyal sorumluluk raporlaması, Sosyal üstünlük yönetimi, Sosyal yardım, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Sosyo-ekonomik, Sosyo-ekonomik değişme, Standart dışı çalışma, STÖ'ler, Stres, Suç, Suça yöneltme, Suistimal, Suriyeli işgücü, Suriyeliler, Sürdürülebilir kalkınma, Süreç yönetimi, Şiddet, Şiddetle mücadelede ulusal mevzuat, Şüphe feshi, Takip eden eş, Tamamlayıcı yorum, Tarım, Tarif tıbbi, Tarihi yorum, Tarsus, Teknoloji, Tekstil sektörü, Tele çalışma, Teori, Tersine göç, Tersine iç göç, Tevhidi düşünce, Tevhit, Tıbbi mümessil, Toplu iş sözleşmesi, Toplu iş sözleşmesinin yorumu, Toplumsal cinsiyet algısı, TPAO, Turizm, Tüpraş, Türk hikâyesi, Türk mevzuatında mobbing ile mücadele, Türk sineması ve çocuk, Türkiye İş Kurumu, Türkiye’de siber mobbing, Türkiye’den Kanada’ya nitelikli göç, Uluslararası ticaret antlaşması, Uluslararası zorunlu göç, Uygun istihdam olanakları, Uygun iş, Uyum, Uyumsuz eşleşme, Uyumsuzluk,

Uzaktan çalışma, Ücret düzensizliği, Ücretli çalışan, Üniversite personeli, Üretim, Üretkenlik karşıtı iş davranışları, Vasıf kavramı, Vasıfsızlaşma, Vasıfsızlaştırma, Vektör otoregresyon modeli, X kuşağı, Y kuşağı, Yabancı işçiler, YADES, Yargı yorumu, Yasadışı göç, Yasama yorumu, Yaşam kalitesi, Yaşçılık, Yaşlanan iş gücü, Yaşlanan işgücü, Yaşlanan nüfus, Yaşlı dostu insan kaynakları politikaları, Yaşlı dostu istihdam politikaları, Yaşlı dostu işletmeler, Yaşlı dostu kent, Yaşlılık politikaları, Yaşlılık sigortası, Yatay uyumsuzluk, Yeni sanayileşen ülkeler, Yenilikçi davranış, Yeşil insan kaynakları yönetimi, Yetenek, Yetişkinlere yönelik yaygın eğitim, Yok olacak meslekler, Yoksulluk sınırı, Yorum, Yorum davası, Yorum ilkeleri, Yorum metotları, Yorumda sıra, Yönetici desteği, Yönetim bilişim sistemleri, Yönetimsellik, Yönetişim, Yunanistan, Yüksek eğitilmiş, Yükseköğretim Kurumları, Yürütme yorumu, Z kuşağı, Zanzibar, Zorunlu göçmen

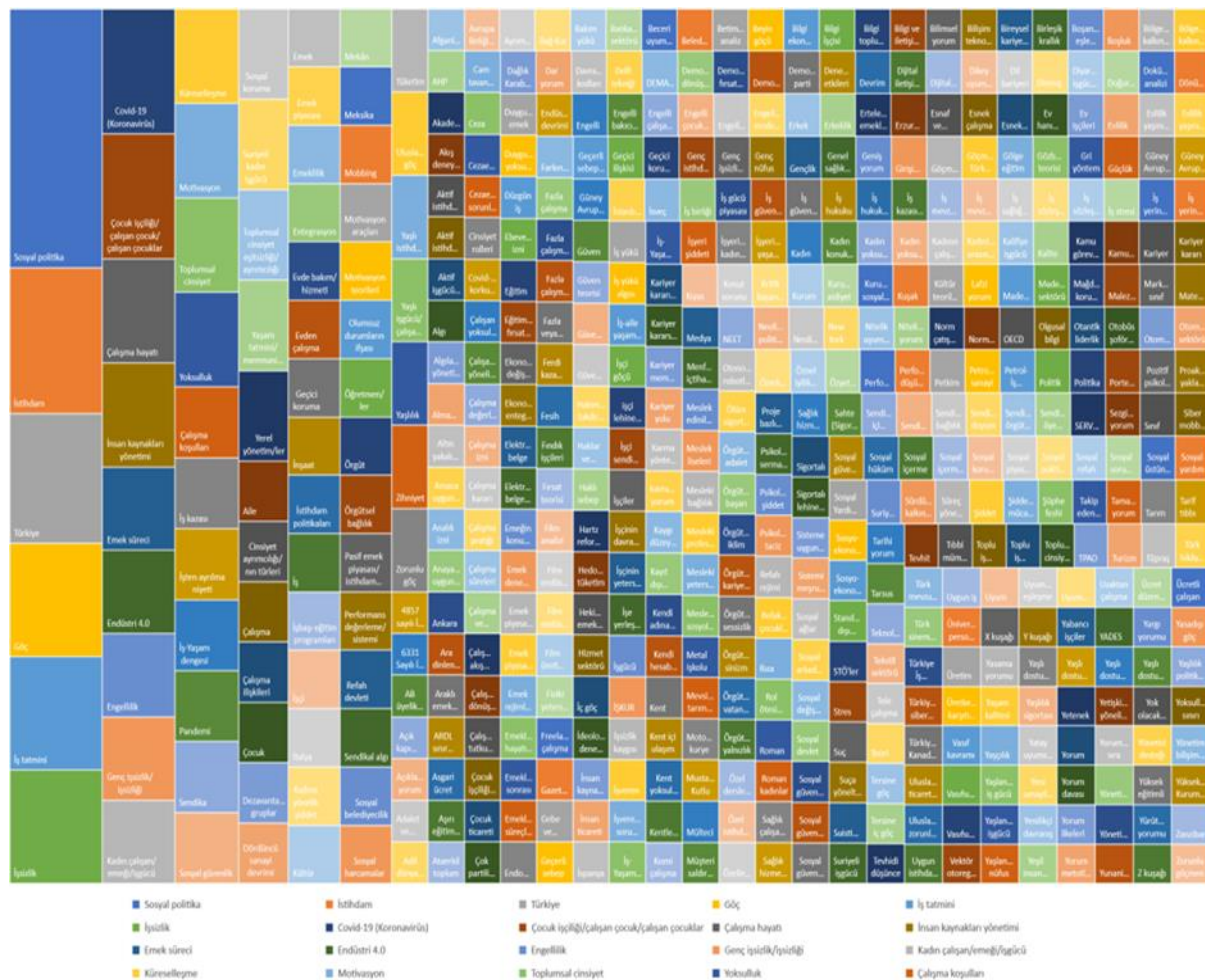
Toplam Anahtar Kelime Sayısı

536

Tablo 9’da görüldüğü gibi araştırma kapsamında yer alan 146 lisansüstü tez çalışmasında toplam 536 adet anahtar kelime kullanılmıştır.

Kullanılan anahtar kelimelerin tekrar sıklığına ilişkin haritalama metodu Şekil 2’de yer verilmiştir.

Şekil 2. Kullanılan Anahtar Kelimelerin Sıklıklarına İlişkin Haritalama Metodu

Şekil 2’de yer alan haritalama metodu ile en fazla kullanılan anahtar kelime “sosyal politika” olarak görülmektedir. Sosyal politika anahtar kelimesine 16 ayrı lisansüstü tezde yer verilmiştir. İlk beş grupta yer alan diğer anahtar kelimeler ise sırasıyla istihdam, Türkiye, göç, iş tatmini, işsizlik, Covid-19 ve çocuk işçiliği olarak yer almaktadır. Sık tekrar eden anahtar kelimeler, lisansüstü tezlerin 2021 ve önceki iki yılda yaşanan sosyal, ekonomik, sağlık ve çalışma hayatına yönelik sorunlara dikkat çekmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Alan yazında ÇEEİ alanındaki ilk tez inceleme çalışması Makal (2008) tarafından gerçekleştirilmiştir. Makal çalışmasında, geçmişten günümüze ÇEEİ bölümüne ilişkin çalışması ile çalışma ve emek konularını içeren emek tarihi araştırmalarının çok önemli olduğuna; bu alanda çok az çalışma olduğuna; bu tür çalışmaların sosyal bilimler açısından son derece önemli olduğuna ve lisansüstü eğitimde sosyal politika geleneğinden uzaklaşıldığına; onurlu, uzun bir geçmişi bulunan ÇEEİ’nin bu geçmiş içerisinde oluşan geleneğine ilişkin iki yönlü bir sorumlulukla karşı karşıya kaldığı vurgulanmaktadır. Bu sorumluluğun, bir taraftan geleneği korumak diğer taraftan alana ilişkin yeni gelişmeleri göz ardı etmemek olduğuna vurgu yapılarak, geleneğin yeni koşullara uyumlu biçimde yeni baştan şekillendirilmesi gerektiği belirtilmiş, bu alanın disiplinler arası bir yaklaşımla ÇEEİ’nin bölümü olmayan üniversitelere doğru kaydığına dikkat çekilmiştir (Makal, 2008). Makal’ın yaptığı çalışmada ÇEEİ’deki gelişmelerin gözardı edilmemesi, Yorgun (2009) tarafından belirtilen ve çalışmamızda da yer verilen konu başlıklarının zaman içerisinde değişim göstererek disiplinler arası bir yaklaşımın ön plana çıktığı görülmektedir. ÇEEİ alanında ikinci tez incelemesinin Yorgun (2009) tarafından yapıldığı görülmektedir. Yorgun’un yaptığı araştırmada 1984-2007 yıllarını kapsayan döneme ait 921 yüksek lisans ve 179 doktora tezi incelenmiştir. Çalışma sonucunda 1984-2007 yılları arasında %19,1 oranında sosyal politika; %18,56 oranında insan kaynakları; %15,74 oranında endüstri ilişkileri; %15,52 çalışma ekonomisi; %14,65 oranında iş ve sosyal güvenlik hukuku; %10,34 çalışma sosyolojisi ve %4,56 çalışma psikolojisi konularında yapılan tezlere yer verildiği, konu başlıklarının zaman içerisinde değişim göstererek yedi ana başlıktan, 23 adet detaylı konu başlığına dönüştüğü tespitine yer verilmiştir (Yorgun, 2009). 2009 yılında yapılan çalışma 24 yılda üretilen ve incelemeye tabi tutulan toplam lisansüstü tez sayısı 1.100 adet olarak belirlenmiş ve yıllık ortalama 46 lisansüstü tez üretildiği, çalışmaların kapsamının da ÇEEİ ana bilim dalı içerisinde yer alan çalışma ekonomisi, iş ve sosyal güvenlik hukuku, çalışma psikolojisi, insan kaynakları, çalışma sosyolojisi, sosyal politika ve endüstri ilişkileri konuları özelinde yapıldığı, son 20 yıldaki gelişmeler dikkate alındığında tez çalışmalarının daha sınırlı konu içeriklerini kapsadığı görülmektedir. Çalışmamızda herhangi bir konu kısıtlamasına gidilmemiş, anahtar kelimelerin günün koşulları ve çalışma hayatındaki değişimler nedeniyle farklı disiplinleri de kapsayacak şekilde sayısının arttığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Tez incelemelerine yönelik üçüncü çalışma Bingöl (2020) tarafından yapılmıştır. Bingöl yaptığı çalışmada, 2008-2019 döneminde ÇEEİ ana bilim dalında ve aynı konu başlığıyla yer alan alt bilim dallarına

ilişkin lisansüstü tez çalışmalarından 364 adet doktora tez çalışmasını incelemiş, yüksek lisans tezlerine çalışmasında yer vermemiştir. Bingöl’ün 2020 yılında gerçekleştirdiği 22 yıllık çalışmasında yıllık ortalama 17 doktora tezinin üretildiğine vurgu yapılmaktadır (Bingöl, 2020). Yapılan çalışmada tezlerin bibliyografik özellikleri; tezlerde kullanılan araştırma yöntemleri, konuları ve temaları ve alt kategorileri; tezlerde araştırmaya hangi ülke ve sektörlerin konu olduğu ve tezlerden belirlenen temaların birbirleriyle olan ilişkileri ortaya konulmuştur. İstihdam ve İşsizlik teması ile “Sosyal Politika” arasında bilhassa “Dezavantajlı Gruplar” kategorisinde “Kadın” araştırma konusu özelinde güçlü bir ilişki olduğu; “İKY” kategorisinde, çalışma hayatı ve örgütsel araştırmalar teması ile “Endüstri İlişkileri” teması arasında ise orta düzey güçlü ilişkiye rastlandığı; “Endüstri İlişkileri” teması ile sosyal politika ve iş hukuku temaları arasında orta düzey bir ilişkiye rastlandığı belirtilmiştir. Tezlerin özet kısımlarında kullanılan araştırma yöntemlerine ilişkin oldukça düşük bir bilgilendirme yapıldığı tespitine yer verilmiştir. ÇEEİ temaları altındaki doktora tezlerinde artan nitel araştırma yöntemlerinin kullanılması önerilmiştir. Çalışmamız ile tezlerin özet bölümlerindeki düşük bilgilendirmenin yayımcılar tarafından belirlenen kelime kısıtlarından kaynaklandığı ve de veam ettiği görülmüş, araştırma yöntemi olarak tavsiye edilen nitel araştırma yönteminin kullanımının artış eğiliminde olduğu değerlendirilmiştir. ÇEEİ alanında literatürde dördüncü çalışma olarak yer alan ve Özgüler (2020) tarafından yapılan çalışmada, ÇEEİ disiplinde yer alan sosyal politika ile ilgili Türkçe literatürde yer alan lisansüstü tezler üzerinden değerlendirmeler yapmıştır. Yapılan çalışma ile 2019 yılına kadar tamamlanan “ÇEEİ” kapsamındaki lisansüstü tezleri incelemiş ve incelenme sonucunda elde edilen verilerde yüksek lisans tez oranı %82,24 olarak tespit edilmiştir. YÖKTEZ verileri incelendiğinde, 2020 yılında yüksek lisans oranı %75,66’ya düşmüş, çalışmamız kapsamında 2021 yılı verileri ile karşılaştırıldığında yüksek lisans oranındaki düşüşün devam ederek %71,23’e gerilediği; Özgüler’in çalışmasında doktora tez oranının %17,76 olarak tespit edildiği, YÖKTEZ verileri incelendiğinde bu oranın 2020 yılında %24,34’e yükseldiği ve çalışmamız sonucunda ise elde edilen 2021 yılı verilerine ilişkin bulguların artış eğilimini devam ettirerek doktora tez oranının %28,77’ye yükseldiğini göstermiştir. Alan yazındaki son çalışma olan ve 2021 yılında Kocabaş ve Özgüler’in (2021) yaptıkları çalışmada, 1996-2019 yılları arasında üretilen lisansüstü tezlerden sadece ÇEEİ ana bilim dalı içerisinde yer alan sivil toplum kuruluşlarına yönelik bulgulara ve önerilere yer verilmiştir (Kocabaş & Canbey Özgüler, 2021). Alan yazında yer alan çalışmalar dikkate alındığında, çalışmamız kapsamında kısıtlı sayıda akademik araştırmalara yer verildiği görülmektedir. ÇEEİ geneline yönelik verilerin araştırma süresi ve ortaya konulması, uzun zaman ve fazla işgücüne neden olması nedeniyle çalışma kapsamlarının daraltılmasını gerekli kılmaktadır. Özellikle konu başlıkları (sosyal politika, sivil toplum kuruluşları, istihdam vb.) ve tez türü (yüksek lisans tezi, doktora tezi vb.) özelinde lisansüstü çalışmaların yapılması doğal bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. ÇEEİ ana bilim dalının gelişen ve değişen piyasa, kültür etkileşimleri ve küreselleşmenin de etkisi ile her geçen gün daha

farklı konuları kapsayacak şekilde çalışma alanına yeni konuların dahil etmesi araştırmaların genellenmesini engellemektedir.

Sonuç olarak, ÇEEİ’nin konu başlıkları başta sosyal politika, emek ve işgücü piyasası, sendikal faaliyetler, iş ve sosyal güvenlik hukuku ile iş sağlığı ve güvenliği olmak üzere sosyoloji, bölgesel kalkınmalar, psikoloji, işletme, yönetim ve hukuk gibi çok farklı disiplinleri kapsamı nedeniyle oldukça geniş bir çalışma alanı olduğu görülmektedir.

Çalışmamız kapsamında yer alan 146 adet lisansüstü tezde 536 anahtar kelime, 10 grupta kullanım sıklığına göre gruplanmıştır. 2021 yılında tamamlanan lisansüstü tezlerde bu kadar farklı anahtar kelimelerin bulunması, ÇEEİ’nin çok farklı alanlarda veya disiplinler arası araştırmaların yapılabileceğini ortaya koymaktadır.

2021 yılında Türkiye’deki üniversitelerde ÇEEİ ana bilim dalında tamamlanan 146 adet lisansüstü tezin 42 adedini (%28,77) doktora tezi, 104 adedini (%71,23) ise yüksek lisans tezinden oluştuğu ve YÖKTEZ sisteminde kayıtlı olduğu tespit edilmiştir.

2019 yılından itibaren 2021 yılı sonuna kadar tamamlanan lisansüstü tezler dikkate alındığında, yüksek lisans tez çalışmaları %11 oranında azalırken; doktora tez çalışmaları aynı oranda artmıştır. Artış ve azalışların 2019-2021 dönemini kapsayan küresel salgın salgının toplumsal etkileri arasında yer alan;

- Sokağa çıkma yasağı uygulaması,
- Kamu hizmetlerinin uzaktan erişim hizmeti verilmesi,
- Eğitim kurumlarında uzaktan eğitim modeline geçilmesi ve sınavların online sistemler aracılığı ile gerçekleştirilmesi,
- Lisansüstü tezler için yapılacak alan uygulamalarına yönelik uygun ortam ve katılımcıların bulunamaması,
- Veri toplama tekniği olarak özel sektörde imkanların kısıtlanması,
- Sağlık sorunlarının ve bulaşıcı salgın hastalığının yayılma korkusu nedeniyle tez çalışmalarının yürütülememesi vb. gerekçelere dayanmaktadır.

2021 yılı lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde;

- Doktora tez çalışmalarında %85,71; yüksek lisans çalışmalarında %84,62 oranında nitel araştırma yöntemi kullanılmış,
- Tüm lisansüstü tez çalışmalarında ise nitel araştırma yöntemi %84,93 olarak gerçekleşmiş,
- Lisansüstü tez çalışmalarında %10,27 oranında nicel araştırma yöntemi kullanılırken; en az kullanılan araştırma yöntemi %4,79 ile karma yöntem olmuş,
- Karma yöntemin araştırmalarda en az kullanılma gerekçesi;
- © Birden fazla veri toplama yönteminin belirlenmesi nedeniyle çok fazla zaman, işgücü ve mali kaynağa ihtiyaç duyulması,

⊗ En az iki veri analiz yöntemi kullanılmasına ihtiyaç duyulacağından sosyal bilimler kapsamında elde edilen nitel verilerin sayısallaştırılması aşamasında karşılaşılan problemlerin çözümünde araştırmacının yeterli tecrübe veya bilgi birikiminin bulunmaması,

⊗ Nitel yaklaşım ile gerçekleştirilen çalışmalarda kısıtlı genelleme imkânı bulunabilmesi nedeniyle araştırma sonuçlarının genellenebilirliği ve betimleyici niteliğini artırma zorunluluğunun ortaya çıkması,

⊗ Belirli bir amaç doğrultusunda nitel ve nicel yaklaşımların bir araya getirilmesi sırasında aralarında kurgusal ve mantıksal metodolojik örgülerin kurulması için farklı bakış açılarının ortaya konulamaması veya zorluklar yaşanması,

⊗ Nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden elde edilen ve birbiri ile çatışan bulguların nasıl yorumlanacağına ilişkin tereddütlerin çalışmalara yansımaları olarak özetlenebilir. Bu nedenle, çalışma kapsamında incelenen lisansüstü tezlerde az sayıda karma yöntem araştırmalarına yer verilmesi bahse konu zorluklar veya zorunluluklardan kaçınılmasından kaynaklandığı yönünde değerlendirilmiştir.

• Sosyal bilimler alanında özellikle lisansüstü tezlerde nitel araştırmanın önemi bir kez daha ortaya çıkmış, araştırmacılar tarafından Makal’ın 2008 yılında önerdiği daha fazla nitel araştırma yönteminin tercih edildiği görülmüştür.

Araştırmalarda veri toplama yöntemi olarak en fazla kullanılan yöntem %26,71 ile anket olmuştur. Araştırma kapsamında 2021 yılında tamamlanan lisansüstü tezlerde kullanılan 39 adet anketin;

- %84,61’inde likert tipi sorular kullanılmış,
- %15,39’unda ise likert tipi sorulara yer verilmemiş,
- Anketlerde yoğun olarak likert tipi sorular tercih edilmiştir.

2021 yılında tamamlanan lisansüstü eğitimler kapsamında, yüksek lisans ve doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımları incelenmiş ve 17 adet lisansüstü tez üretimi ile ilk sırayı İstanbul Üniversitesi almış, ikinci sırada Kırklareli Üniversitesi almıştır. Bu kapsamda;

- Doktora tezi kapsamında yine ilk sırayı 12 adet tez çalışması ile İstanbul Üniversitesi alırken, ikinci sırayı 5 adet tez çalışması ile Gazi Üniversitesi,
- Yüksek lisans tez çalışmaları kapsamında ilk sırayı 15 adet tez ile Kırklareli Üniversitesi alırken, ikinci sırayı 9 adet tez çalışması ile Akdeniz Üniversitesi almıştır.

2021 yılında 42 adet doktora tez çalışmasının %85,71’i (36 adet) Prof. Dr. unvanlı danışmanlar tarafından; %24,29’u (6 adet) ise Doç. Dr. unvanlı danışmanlar tarafından gerçekleştirilmiş, Dr. Öğr. Üyesi unvanı ile hiçbir öğretim üyesi tarafından doktora tez çalışması yürütülmemiştir. Tamamlanan 104 adet yüksek lisans tez çalışmasının %35,58’i (37 adet) Prof. Dr., %36,61’i (36 adet) Doç. Dr. ve %29,81’i (31 adet) ise Dr. Öğr. Üyesi unvanlı tez danışmanları tarafından yürütülmüştür. Lisansüstü tezlerde görev

yapan danışmanların akademik unvanları dikkate alındığında doktora tezlerinde Prof. Dr. unvanlı öğretim üyelerinin %85,71 oranında yoğun olarak görev aldıkları görülmekle birlikte, danışman atamalarında üniversiteler tarafından alanında daha fazla tecrübe ve akademik unvana sahip öğretim üyelerinin tercih edildiği, yüksek lisans tezlerinde ise akademik unvanlar arasında birbirine yakın dengeli bir dağılım olduğu görülmektedir.

Araştırma yöntemlerine göre üniversitelerde yapılan lisansüstü tez verileri sonuçları değerlendirildiğinde;

- 25 üniversitenin tamamında yürütülen toplam 124 lisansüstü tez çalışmasında nitel araştırma yöntemi,
- Dokuz üniversitede yürütülen toplam 15 lisansüstü tez çalışmasında nicel araştırma yöntemi,
- Yedi üniversitede yürütülen toplam 15 tez çalışmasında ise karma araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Sosyal bilimler alanında ÇEEİ kapsamında gerçekleştirilen lisansüstü eğitimlerinde, ağırlıklı olarak nitel araştırma yönteminin (%84) kullanıldığı, tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı incelendiğinde ise ağırlıklı olarak görüşme/mülakat yöntemine (%32,88) yer verildiği, araştırmada kullanılan veri türlerine göre dağılımı incelendiğinde en fazla kullanılan araştırma türünün ağırlıklı olarak tanımlayıcı istatistiki veriler (%69,86) olduğu ve en fazla kullanılan veri analiz tekniği içerik analizi (%45,89) olarak tespit edilmiştir. Clason ve Dormody (1994) tarafından Agricultural Education Dergisinde yayınlanan bir çalışmada 188 makalenin incelendiği ve 95 çalışmanın 51’inde (%54) veri toplama aracı olarak likert tipi soruların kullanıldığı; kullanılan veri türüne göre 32 çalışmada (%34) parametrik verilere yer verilirken, 12 çalışmada (%13) parametrik olmayan istatistiki verilere yer verildiği; soruların analizinde farklı istatistiksel yöntemlerin kullanıldığı, çalışmaların %54’ünde ise tanımlayıcı istatistiki verilere yer verilmiştir (Clason & Dormody, 1994, s. 31). Clason ve Dormondy (1994) yılındaki çalışması ile elde edilen verilerin, çalışmamız kapsamında elde edilen verilerin likert tipi soruların kullanılması; araştırmalarda kullanılan veri türü bazında parametrik olmayan (%10-13) verilerin sonuçları ile uyumlu olduğu; tanımlayıcı istatistiki (%54-69) verilerin kullanımının artış eğiliminde olduğu ve bu artışın sonucu olarak parametrik (%21-34) verilerin kullanımında ise azalışa yönelik eğilim gösterdiği tespit edilmiştir.

Lisansüstü tezlerde en fazla kullanılan anahtar kelime olan sosyal politika’nın 16 adet lisansüstü tezde yer aldığı görülmektedir. 146 adet lisansüstü tezlerde en fazla kullanılan anahtar kelimelerden ilk beş grubunda sırasıyla sosyal politika (16 adet); istihdam (9 adet); Türkiye (8 adet); göç, iş tatmini ve işsizlik (7 adet); Covid-19, çocuk işçiliği/çalışan çocuk/çalışan çocuklar (6 adet) yer almaktadır. Anahtar kelimelerden Covid-19’un ilk beşte yer almasının en büyük sebepleri arasında küresel bir salgının çalışma hayatına ve uygulanan sosyal politikalara etkilerinin olmasıdır.

ÇEEİ anabilim dalında yürütülen yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi ile Covid-19 salgın döneminde ve sonrasında nasıl bir gelişim gösterdiği detaylı verileri içeren bir çalışmanın yapılarak sonuçları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmadan elde edilecek veriler ışığında ÇEEİ anabilim dalına yönelik yeni çalışma alanlarının, farklı konu başlıklarının ve yönelimi yüksek konu başlıklarının derinlemesine analizleri yapılabilecektir. Çalışmamız farklı araştırma yöntemleri, veri toplama yöntemleri ile veri analizlerinin uygulanmasına yönelik klavuzluk yapabileceği gibi çalışmaları teşvik edilebilecektir. Bu kapsamda yeni yapılacak çalışmalarda;

- Türkiye’de 37 üniversitede ÇEEİ ana bilim dalında program açılmasına rağmen sadece %67,57’inde (25 üniversitede) lisansüstü eğitimler kapsamında yüksek lisans ve doktora mezunu verilmiştir. Bu alanda 12 üniversite tarafından lisansüstü alanında akademik katkı sağlamamasının nedenleri akademisyenler ve üniversite yönetimleri tarafından alan yazında yapılacak yeni çalışmalar ile ortaya konulabilecek,
- Pandemi süreci ve sonrasında yaşananlara ilişkin;
 - ⊙ Türkiye’de uygulanan sosyal politika boyutu ile herhangi bir değişiklik meydana getirip getirmediğinin değerlendirilmesi,
 - ⊙ İstihdam ve işsizlik oranlarında herhangi bir değişim olup olmadığının ortaya konulması,
 - ⊙ Çalışma hayatı ve çalışma koşullarında meydana getirdiği değişimlerin incelenmesi,
 - ⊙ Ülkede uygulanan sokağa çıkma yasağına rağmen belirli meslek gruplarının (temel gıda, ilaç ve temizlik ürünlerinin satıldığı yerler ile üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması amacıyla muafiyet kapsamında bulunan iş yerleri, muhasebe meslek elemanları, serbest muhasebeci ve mali müşavirler, sosyal vefa grupları, kamu hizmetinin devamı süresince faaliyetlerini devam ettiren kamu kuruluşları vb.) çalışmalarına devam etmesi sonucu temas ve bulaşıcı hastalık riskleri ile meslek hastalığı olarak değerlendirilebilecek konuların incelenmesi,
 - ⊙ Döneme ilişkin kullanılan anahtar kelimelerden sokağa çıkma yasağı, evden veya uzaktan çalışma, dijitalleşme, vefa grupları, kamu yararı, mesleki risk, meslek hastalıkları, kamu hizmeti gibi yeni anahtar kelimelerin yer aldığı diğer alanlardaki çalışmaların incelenmesinin literature katkı sağlayacağı değerlendirilmekte olup, belirtilen başlıklar altında yeni çalışmalar yapılabilecek,
 - ⊙ Çalışmamızda yer alan bulguların daha sonraki yıllarda yapılacak aynı kapsamdaki çalışmalardan elde edilecek bulgularla karşılaştırmalı olarak analiz edilerek geleceğe ilişkin yönelimlerin belirlenmesi ve farklı sonuçlara ulaşılması da mümkün olabilecektir.

Bilgilendirme / Acknowledgement:

Yazar(lar) aşağıdaki bilgilendirmeleri yapmaktadır(lar):

- 1- Araştırmamızda açık erişimli veriler kullandığı için etik kurul izni gerekmemektedir.
- 2- Bu makalede araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, B., & Mutlu, M. D. (2022). Muhasebe mesleğinde dijital dönüşüm : Covid-19 pandemi döneminde uzaktan çalışma uygulamaları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 845-864. <https://doi.org/10.15869/itobiad.971503>.
- Akca, M. & Tepe Küçüköğlu, M. (2020). Covid-19 ve iş yaşamına etkileri: evden çalışma. *Journal of International Management, Educational and Economics Perspectives*, 8(1), 71–81.
- Balcı, Y. & Çetin, G. (2020). Covid-19 pandemi sürecinin türkiye’de istihdama etkileri ve kamu açısından alınması gereken tedbirler. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(37), 40-58.
- Bingöl, U. (2020). Türkiye’de çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri güncel lisansüstü programlarına yönelik nitel bir inceleme: 2008-2019 yılları arasındaki doktora tezlerinin analizi. *Çalışma ve Toplum*, 3(66), 1501-1526.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods*. (4th ed.). Oxford University Press.
- Canbey Özgüler, V. (2020), Türkiye’de çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri lisansüstü tezlerinin “Sosyal Politika” bağlamında değerlendirilmesi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 78;1-45,
- Chrome, G. (2024). Site bağlantılarının güvenli olup olmadığını kontrol etme. https://support.google.com/chrome/answer/95617?visit_id=638459448395232524-981950464&p=ui_security_indicator&rd=1#zippy=
- Clason, D. L. & Dormody, T. J. (1994). Analyzing data measured by individual Likert-type items. *Journal of Agricultural Education*, 35(4), 31- 35. <https://doi.org/10.5032/jae.1994.04031>.
- Ertugay, F. (2019). Sosyal bilimlerde nitel araştırma/esnek desen araştırması: alana ilişkin zorluklar, sorunlar ve imkânlar. *Nitel Sosyal Bilimler*, 1(1), 48-68.
- Fiske, J. (1996). *İletişim çalışmalarına giriş*. (S. İrvan, Çev.). Bilim ve Sanat Yayınları.

- Güngörer, F. (2020). Covid-19’un toplumsal kurumlara etkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Salgın Hastalıklar Özel Sayısı)*, 393-328.
- Hoepfl, M. (1997). Choosing qualitative research: A primer for technology education researchers. *Journal of Technology Education*, 9(1), 47-63.
- Kara, E. (2020). Covid-19 pandemisi: işgücü üzerindeki etkileri ve istihdam tedbirleri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 269-282.
- Karadağ, R. (2014). Okuma ilgisi, tutumları ve alışkanlığı konusunda yapılmış çalışmaların lisansüstü tezlere dayalı analizi: YÖK ve ProQuest veri tabanları örnekleme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 1-17.
- Kocabaş, F., & Canbey Özgüler, V. (2021). Çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümleri kapsamında lisansüstü tezlerde sivil toplum kuruluşları. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 21(52), 715-740.
- Makal, A. (2008). Çeyrek yüzyılın içinde kendimize bakmak: kuruluşlarının 25.yılında çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümleri üzerine bir değerlendirme. *Çalışma ve Toplum Dergisi*, 16, 2008/1, 11-25.
- Marangoz, M. & Kırılı Özen, E. (2021). Covid-19 pandemi sürecinin farklı alanlarda dijitalleşmeye etkileri: kavramsal bir değerlendirme. *Hitit Ekonomi ve Politika Dergisi*, 1(1), 54-68.
- Merriam, S. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. (3th ed.). Jossey-Bass.
- Metin, O. & Ünal, Ş. (2022). İçerik analizi tekniği: iletişim bilimlerinde ve sosyolojide doktora tezlerinde kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 273-294.
- Murat, G. & Aykaç, M. (2020). Covid-19 ve emek piyasaları: etkiler ve muhtemel yönelişler. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 9(1), 91-122.
- Serinikli, N. (2021). Covid-19 salgın sürecinde örgütsel değişim: uzaktan/evden çalışma modeli. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(1), 277-288. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.831755>.
- Soylu, Ö.B. (2020). Türkiye ekonomisinde Covid-19’un sektörel etkileri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(6), 169-185.
- Travers, M. (2001). *Qualitative research through case studies*. SAGE Publications.
- Yetiz, F. (2021). Covid-19 pandemi sürecinin Türk bankacılık sektörü çalışanlarına ve müşterilerine etkileri: SWOT analizi. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*(22), 109-117. <https://doi.org/10.31590/ejosat.835792>
- Yorgun, S. (2009). Çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinde tez konuları ve paradigma değişiklikleri. *Çalışma ve Toplum*, 1(20), 45-60.